

התכלת פרק רביעי מנחות

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. וְצִוְּנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֵת קְרֹבְנִי
לְחֹמֶיךָ לְאִשֵּׁי רֵיחַ נִיחֻחַ
וְשִׁמְרוּם לְהַקְרִיב לִי
בְּמוֹעֵד; כִּי
2. וּמִנְחָתָם וּנְסִיכֵיהֶם
לְפָנֶיךָ לְאֵלִים וּלְכַשִּׁים
מִבְּסֻסֶּם בְּמִשְׁפָּה;
כִּי
3. זֶה קְרֹבַן אֲרֻךְ וּבִיּוֹ
אֲשֶׁר יִקְרְבוּ לִי בְיוֹם
הַנִּשְׁחָט אֹתוֹ עֲלֵי רֵיחַ הָאֵפַיִם
סֶלֶת מִנְחָה תְּמִיד מִחֻצִּיתָה
בְּבֹקֶר וּמִחֻצִּיתָה עֶבֶר;
וְיָדָה י י

הגהות הב"ח

(א) נבו' הדר אמר רבא הא
ממי: (ב) שם יוסף וכן בכל
העמוד: (ג) רש"י ד"ה דברי
ר"ש וכיון דמקרא יליף עיקר
הוא סך היא דאחרונא
לאחריתא היא כל"ל וכו' ושם
ס"ל לר' יהודה דמן תרומה
הלשכה צאין וקו"ל כר' יהודה
ט' דקן ילפינן מקרא וק"ל:
(ד) ד"ה שמני וכו' מני ל"ג
כחנים העמודים

מוסף רש"י

פר העלם דבר של
ציבור. כגון שהורו ציבור
בעצות כוכבים ועשו ציבור
על פיסם וידעו שטעו וחזרו
עצמם ואריצין מעות כדי ליקח
בשר ושעירי עזות כוכבים של
ציבור. בתחילה מבגדין
להן. שגזרין גזרין מכל
אחד משראש מעות לקטת
ממסם פר ושעירי עזות
כוכבים לזכר קרבן (הוריות
לזכר)
מזיניו

דארהייטא. אזו מהמנינות
שגנית אחרונה דנסמן עלה
חד חתלתל דמר ודמר, דכל חד
יחד הד משיטמה קמייתא
ונקט שיטמה דחבריה
ובחתימתא עיקר דהדור צבו
ומנקייתא (יבמות טז).
בבא
בתרא דחשובא. בבב
בבא מזלו (יומא ז) בבב

[illegible]

הוא קדשי נפסלין בלינה דתמיא
הביא הנסכים בפני עזמן יכול לז
(ד.) דהא דקמי ביום בנסכים
הא אמרינן בהקומץ רבה (לעיל)
בהן גדול, הואיל ומן הפסוק ה

ה'י מינייהו ד' אחריתי. אלו נאמר באחרונה שנקמון עליה ד' דשמה
(עירובין דף מו:) ר' יהודה ור' שמעון
דלילה כרבי יהודה: קמייא. דקמי לר"ש שבאין מן הלשכה ו:
מנחת כהן ליתא ליורשים כפרה בגוה אצל פר

[illegible]

דרבא. הא דקאמך רבי ירמיה
בבלי טעמא: **במיטותין אמרי קמיהו.**
בשאנו אומרים שום טעם שאינו
אזאזאמרימין אותו השומעין עליו בני ארץ
שגלס: **במיטותין.** כי אמר' מיני
מעלייתא לא אמרי להו קמיהו: הא
ממי. לאמךן דלינה בטייה מעיטותין
היא דיפה אמרתי ב' (דאי ב') דנפקא
מי מקרא דכתיב תצדיקתן (ויקרא ו')
נקלת מנחה תמיד מה תמיד אינו בטל
אף היא אינה בטלה: **מאי הוי**
עולה. כרבה או כרבי ירמיה: **פליגי**
בבה. תצדיקתן כ"ג של מות: **מפרשי**
הא שני קמין של לבונה. כשאינה
מציא עשרון שלם מצינו מציא
עמו שני קמנים לבונה ומקריב
האחד לחצי עשרון של שחרית
האחד לחצי של בין הערבים:
והל

לבונה קומץ שחרית וקומץ ב-
חצי קומץ שחרית וחצי קומ-
דוסתאי סבר לא אשכחן חצי
דבשי שני קמצים בשי רבי

ואמאי לא מיייתי מתני' דמייטי מיי
שנהיה כל שהוא מעל ושמה להכי
מעילה טפי דקאמר במר הכי דמי
מוכח כן ושמה ה"ק מתני' אשמן
פר העלה דבר ושעיר עבודת ב
פרי עזרת כובסין פ: ד' ו
אשמן דיפלוג אמתות ולעיל

קודמין לגסי תמיד (תמיד לרא): מנחתם ונסכיהם כל
(ו): דברים שדרך ליקרב ביום וקחציו מנחת נסכים, מפני
האיום עם הזמן, והא קדמיה בגילה נסכים הבאין בפי
האין בגילה ואפילו למחר. אם הביא היום יכול להקריב
במסכת מנהלה (דף ט). קדש כלי וכו' וכו' (תמורה יט).
קרבן מנהלה ואפילו מנחל קדש עשרה ימים (תמורה יט).

באברה אין מועלין און
הוא דאורייתא בה מור
כיון דחזו דקא מולול
למכתן גזרו ביה מעיל
מספק הואות אוקמה
י"העלם דבר של ציבור
בתחילה מגבין להן דבר
במטרומת הלשכה בה
מייניה⁶ אחריתא אמר
לימא קמייא אחרית
דחיש לפשיעה אמר
בחריתא אחריתא כי
במילא דלית בהו
דאית להו כפרה בגוהו
מאי הוי עלא א"ל רב
דחנני יאת קרבני א"ל
תשמרו להקריב לי בכ
דבר של ציבור ושעירי
במטרומת הלשכה דבר
קריבה וכו'; א"ר חייא
שלימה שחרית ושלומה
שחרית ובבילה דר
ת"ש⁷ שמיני בחביתום
העריבים הא זמנין ד
בבחינים ה"ד דמת כ"
אברה רבנן קמיה דר
מפסא משום דית
אמרי שמעתתא דמחש
בבסלת תשיעי בין ה'
ונסכים⁸ בלילה ממ
למחר אלא א"ר ל
קתני אהדרה קמיה
אמרי קמיהו ממכיו
והדר אמר ר' [3] (6)
ה"א אמר קרא [3] סל
לך כמנתן [3] תמדי
ר' צחק ת"ש וי
ושלימה בין העריבים
אבא (3) יוסי בן דוסר
דוסתאי אומר מפרישי
העריבים ורבנן אמרי
בין העריבים במאי
קוקומין דקריב ורבנן
זון כהן גדול שמת

סייעתא לעולא הנהגה מ
מיימי לה דדילמא היינו
לא שמעין ה' העולה
דאפילו חטאת דדילי
יש לדקדק אמאי נק
ציה דר"ש דחייש
משל יורשים: דא

דמנחת נאכס קריבין ציליה, ואי קשיא
ה פסקי ים קרבנות במסכת תמורה (דף
נגון שהביא זבח בלא נאכס ולאחר זמן
למחר, ובלבד שלא יקדשו ככלי מאתמול,
ובמחוסר כפורים וצליה (דע"ר טז:) אם
ל אדם מביא זבחו היום ונאכסו מכאן ועד

וְאֵין מוֹעֵדִין בְּאַפְרָה. תימ
 380 תמורה (דף
 380 דליקה מאיליה דלא
 לה בתרומת הדשן [התם] ו380

רב אשי שתי תקנות
 לין באפרה אין מועלין
 בה וקא עבדי מיניה
 כיון דחזו דקא פרשי
 דאדאורייתא: ת"ר ^אפר
 ששעירי עובדת כוכבים
 ר' יהודה ר"ש אומר
 ו' והתניא איפכא ^ב
 שיהי רבב קמיה דר' אשי
 דשמעון ליה לר"ש
 ו' רב אשי אפי' תימא
 א חייש ר"ש לפשיעה
 אפרה בגווה במילתא
 אלא חייש ר"ש לפשיעה
 ו' וזמי לרב אשי ת"ש
 ש' לאשי ריח ניהוחי
 עזרו לרבות ר' העלם
 עובדת כוכבים שבאין
 ר"ש: ושלמיה היתה
 ר' אבא בעי רבי יוחנן
 בין הערבים או דילמא
 בין הערבים אמר רבא
 ואם איתא דבמילה בין
 א משכח איה שמיני
 ולא מינו אחר תחתיו
 ירמיה אמר ^אבבליא
 באררא דחשוכא
 אלא דקתני ^בשביעי
 ב' ב' ^אמנחתם
 ונסכיהם אפילו
 קתני ה"ג דאי לא
 רבא אמר מכישותין
 אלא אמרי קמייהו
 א הני נמי טיבותין
 מנחת תמיד הרי איה
 מאי הוי עלה אמר
 אגניא שלמיה בשחרית
 א"ר יוחנן פלוגי בה
 ו' ורבנן אבא יוסי בן
 אלה שני קמצים של
 אפריש לה קומין אחד
 א מופלגי אבא יוסי בן
 אלא אשכחן עשרון
 א מינו אחר תחתיו
 לרבנן

החטאת כשהיא חיה לא
דוקא חטאת הואיל ולכפר
ית ספרים דגרסי הואיל ו
אז מעילה ועולא אשמעינן
גבי פר לשון יחד וגבי
אפשיעה. קצת קשיא ד
א קתני. כלומר דבר

יפשעו וה'נ גזר דיילמא דלא גבו להו ה
מתמיד נפקא

תיפוק ליה דאפר הקדש מומר כדא'
ולמאן דמוקי ל' הא דמינא אסור
איניש דלמעול ניהא אללא למאן דמוקי
ל' שעה (פסחים דף כו:) קשיא וי"ל דשאני
הכא דכל מצוותה לשריפה עומד
ועוד נראה טעם דהתם משום דאין
לך דבר ששעטת מצוותו ומועילין בו
אבל הכא אכתי לא אימעצדי:

דקא עבדי למבתן. רב אשי
לטעמיה דאמר במסכת

מכות (דף כה). דאפר מקלה מותח
להיח על מנמו משום דמכמו מוכח
עליו: **וְזָרָו** ביה מעי'ה. משמע
כאז דאיכא מעילה מדרבנן ונשמע
אמרין פרק הוי'אזו לו (יומא דף נט.
והס) וצפיק ולד חטאת (תמורה ד' יא):
מועלין דמייס דברי ר"מ ור"ש וכו'א
מועלין ומועלין ועד כאן לא פליגי אלא
דרבנן אכל דאורייתא אין מועלין ואלא
דגרסי פרק ולד חטאת מ"ט דמ"ד
מועלין ומועלין ויטעו הו' אלא הי"מ וטס
לכו'הו אלא דאורייתא וכו'א ויהס
נני מן ר"ש אומר דסך קנ' במחילה
וחמור בסופו כו' אלמא דמדרבנן הו'
ותמה דרבנן פרק במה דמורה
(דף ג:) **גבי צני** קדשים עולה לבקד
היזת אסור לשוטט עד שמישה
ומועלין גבי שמי מעילות ופרקי וזי
דרבנן מי איכא מעילה דרבנן וי"ל
דיין דאיכא מעילה דאורייתא לא שייך
לתקן מעילה אחר דרבנן ומייהי מיהי
דרס מעילה (דף ג.) דמי קשי
קדשים ששטנן דדרס מועלין בזה
דרבנן ונחא איכא בין מעילה דאורייתא
ומעילה דרבנן דאורייתא משלס חומש
דרבנן וז' משלס חומש וכו'ס קדשים
ופרקי מי איכא מעילה דרבנן אין
לומר עולה קדשים שטמו י'אזו מידי
מעילה דבר תורה ה' דרבנן איכא
מעילה וכו'א לא מיייהי מעילה דאיכא
מעילה דמייס וי"ל נחשו דמייא טפי
לקדשי קדשים ששטנן דדרס **ו** וכו'א
דמקנהי דמי **ד** (והבז ר' חייס וכו'
פ') בקוטנרס כאן) דדס מעילה
רבנן ויהסא חטאת שפיר מעילה
דאורייתא אכל קדשים שטמו לא נחש
לכו קדושת דמיס היילך מיייהי טפי
שפיר **א** **ו** אפר פרה מי איכא קדושה
מדרבנן וקשה לפרושו דבפרק ולד
חטאת (תמורה דף ג.) גבי קדשים
שטמו דפריין מי איכא מידי דמקנהי
למי ביה מעילה **ה** דפסקת ואחרת
פ' בהדמס הו'אזו נחשו איהי איהי

מעילה ולא והרי דם ומאי פריך
לפירושו טוובא איכא לפלוגי (פ) לכך

וְהָיָה כִּי יִשְׁפָּטוּ בְּשֵׁהִיא מִתָּה יִינן
אֲחִירָא לֹא בְּדִיל מִינָה וְתִקְנוּ רִבְנָה
וְהָיָה אֲחִירָא בְּדִיל מִינָה וְאִין הַסּוּגִיָּה
לֹא הִיבָה דְּלֹא בְּדִיל אֲחִירָא מִשְׁמֵלָה:
עֲרִי לָשׁוֹן רְבִישׁ וְהָיָה מִנִּי לְמִיקְנָה
יְהוּדָה נָמִי חִישׁ לְפִשְׁעָה דְּלֹא
יִינוּ רִגִּיל אֲלֵא בְּאַקְרָא עֲנֵלְמֹא:
לְרִבְנָה

אמר ר' חייא בר אבא (א) אולי ז"ל אמרתי דלי לא נפקא לי ממחנה

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פ"ד מהל'
שקלים הלכה ב:
ב ג מ"י פ"ג מהל'
תמידין ומוספין הלכה
ב:

דבינו גרשום

[illegible]

ראה דל"ה"ג דלא בטלי
ימנין דקרבי מנחה ונסכים
בליה או כו' :

זימטה מקובצת
מנייהו דאחרייתא:
מנייהו דרר אמר רבא הא
מסבותן: [ג] כמות
[ד] מנייהו דאחרייתא:
וליה דנימא דרר: [ו] מן
נאמרה באחרונה
ועינן לר"ש דאמר לעיל
ל צבור תהא מנחת כהן
ולא מורישין שומא

ממדי נפקא דכתיב וכו':